

**Notitie WND000-0201-NIBM-v2:
Luchtkwaliteitsonderzoek
Overtuinen en Bleijenburg WA Huis te
Utrecht**

Berg en Terblijt, 31 oktober 2017

1 Inleiding

In opdracht van VORM is door Windmill Milieu en Management een luchtkwaliteitsonderzoek uitgevoerd ten behoeve van het woningbouwplan 'Overtuinen en Bleijenburg WA Huis' te Utrecht.

Aanleiding tot het onderzoek is de realisatie van 7 woningen en 24 appartementen binnen het plan. In verband met de realisatie van de circa 31 wooneenheden wordt een ruimtelijke procedure doorlopen.

In het kader van de ruimtelijke procedure is het van belang vast te stellen wat de lokale luchtkwaliteit is en in welke mate de emissies ten gevolge van het plan bijdragen.

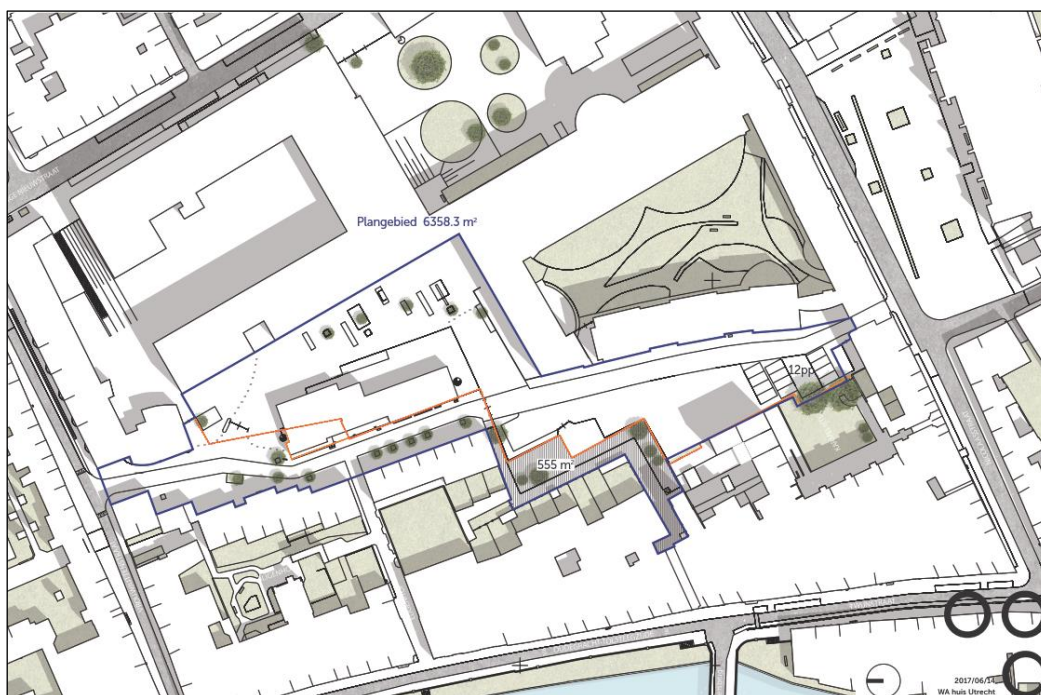
Alle relevante bronnen die aanwezig zijn in de omgeving van het plangebied zijn in de berekening, dan wel in de achtergrondconcentratie¹ (heersende totale jaargemiddelde concentraties) meegenomen. De luchtkwaliteit wordt bepaald door de emissiebijdrage van het plan en de lokale achtergrondconcentraties.

Middels voorliggende rapportage wordt verslag gedaan van de uitgangspunten en bevindingen van het uitgevoerde luchtkwaliteitsonderzoek.

2 Onderzoeksgebied

Het plangebied is gelegen aan het Vrouwjuttenhof in het centrum van Utrecht. In navolgende figuur is de ligging van het plangebied weergegeven.

¹ In de achtergrondconcentraties zijn de grootschalige achtergrondconcentraties en de lokale bijdragen verdisconteerd.

Figuur 2.1: Ligging plangebied

3 Wet- en regelgeving

Ten aanzien van het aspect luchtkwaliteit vormt met ingang van 15 november 2007 de Wet milieubeheer de basis voor besluitvorming in het kader van onder andere de Wet op de Ruimtelijke Ordening. Op basis van de Wet milieubeheer gelden milieukwaliteitseisen voor de luchtkwaliteit. Deze kwaliteitseisen zijn middels grenswaarden vastgelegd voor de luchtverontreinigende componenten zwaveldioxide, stikstofdioxide (NO_2), stikstofoxiden, lood, koolmonoxide, benzeen en zwevende deeltjes (PM_{10} , $\text{PM}_{2,5}$). In onderhavig onderzoek zijn alleen de maatgevende stoffen stikstofdioxide en fijn stof beschouwd.

De grenswaarden gelden overal in de buitenlucht. De grenswaarden gelden niet op arbeidsplaatsen als bedoeld in de Arbeidsomstandighedenwet 1998. Bij wijziging van de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007 met ingang van 19 december 2008 gelden de grenswaarden ook niet meer op plaatsen die niet toegankelijk zijn voor het publiek en waar geen vaste bewoning is, evenals op de rijbaan van wegen of voor voetgangers niet toegankelijke middenbermen.

In het licht van een goede ruimtelijke ordening kan voor wat betreft luchtkwaliteit verder worden gekeken dan de juridische verplichtingen op basis van de Wet milieubeheer. De handreiking bij de Wet milieubeheer geeft bijvoorbeeld aan dat het "Besluit gevoelige bestemmingen" nadere regels stelt die verplicht nageleefd moeten worden en geen vervanging is van het principe 'goede ruimtelijke ordening'. Uit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening zal afgewogen moeten worden of het aanvaardbaar is om een bepaald project of plan op een bepaalde plaats te realiseren. Daarbij speelt de mate van blootstelling aan luchtverontreiniging een rol, ook als het project zelf niet of nauwelijks bijdraagt aan de luchtverontreiniging.

De grenswaarden voor de luchtkwaliteitseisen voor PM_{10} , $\text{PM}_{2,5}$ en NO_2 zoals opgenomen in de Wet milieubeheer zijn in navolgende tabel 3.1 weergegeven.

Tabel 3.1: Grenswaarden fijn stof en stikstofdioxide

Component	Grenswaarden	Norm
Fijn stof (PM ₁₀)	Jaargemiddelde	40 µg/m ³
	24-Uurgemiddelde (jaarlijks maximaal 35 overschrijdingen)	50 µg/m ³
Fijn stof (PM _{2,5})	Jaargemiddelde	25 µg/m ³
Stikstofdioxide (NO ₂)	Jaargemiddelde	40 µg/m ³
	Uurgemiddelde (jaarlijks maximaal 18 overschrijdingen)	200 µg/m ³

Omdat Nederland niet op tijd aan de Europese luchtkwaliteitsnormen kan voldoen is een nationaal programma opgesteld. Met ingang van 1 augustus 2009 is het "Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit" (NSL) van kracht. Het NSL is van kracht voor 5 jaar, van 2009 tot 2014, waarna indien nodig een nieuw NSL vastgesteld kan worden. Het NSL liep 1 augustus 2014 af en is bij besluit verlengd tot 1 januari 2017. Het kabinet wil het NSL verlengen tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet. In dit NSL zijn alle 'grote' projecten en te nemen maatregelen opgenomen die een significante invloed hebben op de luchtkwaliteit. Alle ontwikkelingen die buiten de omvang van het NSL vallen, hoeven niet meer individueel getoetst te worden aan de normering voor luchtkwaliteit. Dit houdt in dat voor aangewezen infrastructurele en bouwprojecten geen beoordeling op het gebied van luchtkwaliteit meer hoeft te worden opgenomen in ruimtelijke onderbouwingen. Hiertoe is het "Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)" en de hierbij horende Regeling vastgesteld).

De grotere projecten, de zogenaamde IB of IBM (In Betekenende Mate) projecten, zijn de voornaamste bronnen van verslechtering van luchtkwaliteit. Hier tegenover worden verscheidene maatregelen op rijks, provinciaal en gemeentelijk niveau vastgesteld, zoals bijvoorbeeld het toepassen van roetfilters in dieselmotoren. Op deze wijze wordt een balans opgesteld tussen projecten met slechte invloed aan de ene zijde, en maatregelen met positieve invloed aan de andere zijde. Hierbij wordt jaarlijks door middel van een Monitoringsrapportage in de gaten gehouden dat de positieve zijde groter is dan de negatieve zijde en worden de plannen zo nodig bijgesteld om het beoogde effect te behalen. Nederland heeft door dit programma uitstel gekregen van Europa om aan de immissie-eisen te voldoen. Nederland moet inmiddels vanaf juni 2011 aan de norm voor fijn stof (PM₁₀) voldoen en op 1 januari 2015 aan de norm voor stikstofdioxide (NO₂).

Op basis van artikel 5.16, eerste lid, onder c van de Wet milieubeheer is het "Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)" van kracht. In dit besluit wordt geregeld welke nieuwe ontwikkelingen van een dermate beperkte omvang zijn dat de invloed van deze plannen op de lokale luchtkwaliteit niet meer individueel getoetst hoeft te worden. Als norm is hierbij aangehouden dat plannen waarvan de invloed op de lokale luchtkwaliteit minder is dan 3% van de grenswaarde voor PM₁₀ en NO₂ als niet significant worden aangemerkt. Dergelijke plannen worden niet relevant geacht voor de lokale luchtkwaliteit.

Op basis van artikel 4 van het "Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)" is een ministeriële regeling van kracht geworden ("Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)"). In deze regeling wordt een aantal ontwikkelingen genoemd die in elk geval als "niet in betekenende mate" kunnen worden aangemerkt. Voor de in de regeling benoemde ontwikkelingen hoeft ten behoeve van een planrealisatie geen luchtkwaliteitsberekening meer te hoeven worden uitgevoerd.

4 Beoordeling

De “Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)” wijst conform voorschrift 3A.2 woningbouwlocaties als “niet in betekenende mate”. Indien het plan niet meer dan 1.500 nieuwe woningen omvat in geval van één ontsluitingsweg, dan wel niet meer dan 3.000 nieuwe woningen omvat in geval van twee ontsluitingswegen, is een dergelijk plan aan te duiden als “niet in betekenende mate”.

De beoogde realisatie van circa 31 wooneenheden ter plaatse van het woningbouwplan Overtuinen en Bleijenburg WA Huis' te Utrecht, is derhalve conform voorgaand voorschrift aan te wijzen als “niet in betekenende mate”.

Op basis van een export van het NSL² (Kaart NSL) blijkt dat de achtergrondconcentratie in 2016 nabij de planlocatie ten hoogste 36,15 µg/m³ stikstofdioxide (NO₂), 22,25 µg/m³ fijn stof (PM₁₀) en 13,91 µg/ m³ fijn stof (PM_{2,5}) betreft. Bij de bepaling van de heersende jaargemiddelde concentraties is uitgegaan van de “NSL-Monitoringsronde 2017, rekenjaar 2016”. De totale immissie ter plaatse van woningen overschrijdt derhalve de geldende normstelling niet. Een weergave van de achtergrondconcentraties (NSL-export) is weergegeven in bijlage 1.

5 Conclusie

In opdracht van VORM is door Windmill Milieu en Management een luchtkwaliteitsonderzoek uitgevoerd ten behoeve van het woningbouwplan 'Overtuinen en Bleijenburg WA Huis' te Utrecht.

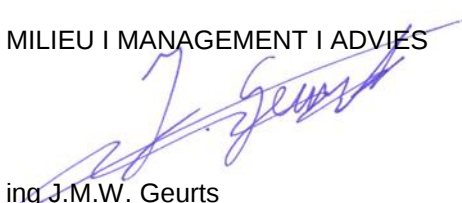
In het kader van de ruimtelijke procedure is het van belang vast te stellen wat de lokale luchtkwaliteit is en in welke mate de emissies ten gevolge van het plan bijdragen.

Op basis van de “Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)” is het plan aan te duiden als ‘niet in betekenende mate’. Op basis van de toetsingscriteria uit de Wet milieubeheer (Artikel 5.16, lid c) voldoet de ontwikkeling hiermee aan de eisen voor de luchtkwaliteit.

De aanwezige achtergrondconcentraties inclusief de toename vanwege de ontwikkeling blijven ruimschoots onder de wettelijke grenswaarden. Daarmee is ter plaatse van de beschouwde locatie tevens sprake van een goed woon- en leefklimaat.

WINDMILL

MILIEU | MANAGEMENT | ADVIES

ing J.M.W. Geurts

² <https://www.nsl-monitoring.nl/viewer/>

Bijlage 1:
Achtergrondconcentraties (NSL-export)

receptorid	mronde	rekenjaar	overheidid	overheid	nummer	naam	nsi	grond	opmerking	x	y	conc_no2
614537	MR2017	2016	344	Utrecht	614537	Catharijnest		0		136.748	454.835	35.754
616738	MR2017	2016	344	Utrecht	616738	Tolsteegsint		0		137.095	454.856	30.608
15634903	MR2017	2016	344	Utrecht	15634903	Tolsteegsint		0		137.228	455.084	31.699
15634965	MR2017	2016	344	Utrecht	15634965	Catharijnest		0		136.628	455.198	36.030
15635012	MR2017	2016	344	Utrecht	15635012	Maliesinget		0		137.303	455.168	33.093
15635017	MR2017	2016	344	Utrecht	15635017	Catharijnest		0		136.710	454.991	33.185
15635024	MR2017	2016	344	Utrecht	15635024	Catharijnest		0		136.678	455.092	36.148

conc_pm10	pm10_od	conc_pm25	conc_ec	srm2_nox	srm2_no2	srm2_fno2	srm2_pm1	srm2_pm2	srm2_ec	srm1_nox	srm1_no2	srm1_fno2	srm1_pm1
22.253	10.452	13.907	1.521	4.778.160	2.321.210	0.201196	0.280608	0.136538	0.063019	23.212.100	4.221.490	0.181866	1.520.810
21.202	8.976	13.335	1.305	4.873.710	2.334.200	0.200755	0.285094	0.138602	0.063930	10.588.000	1.950.950	0.184261	0.714749
21.598	9.498	13.533	1.359	4.644.750	2.198.710	0.200607	0.270651	0.131540	0.060616	12.805.200	2.413.230	0.188458	1.018.250
21.814	9.8	13.661	1.427	4.341.250	2.100.080	0.201387	0.254274	0.123760	0.057092	16.038.900	2.981.760	0.185907	1.068.690
21.753	9.712	13.639	1.418	4.604.400	2.173.250	0.200549	0.268086	0.130266	0.060035	17.084.500	3.221.040	0.188535	1.175.200
21.725	9.673	13.637	1.405	4.625.380	2.276.860	0.201545	0.271624	0.132197	0.061026	15.163.000	2.791.860	0.184123	1.001.710
21.831	9.824	13.670	1.431	4.440.720	2.163.700	0.201386	0.259998	0.126520	0.058356	16.345.000	3.009.490	0.184123	1.079.790

srm1_pm2	srm1_ec	wind_speed	gcn_no2	gcn_o3	gcn_pm10	gcn_pm25	gcn_ec	bg_c_no2	bg_c_o3	bg_c_pm10	bg_c_pm25	air_no2	air_o3
0.782324	0.336046	4.0	27.1	40.0	20.6	13.1	1.2					0.0	0.0
0.360427	0.156003	4.0	26.1	40.2	20.4	12.9	1.1					0.0	0.0
0.485610	0.196954	4.0	26.0	40.4	20.4	13.0	1.1					0.0	0.0
0.550720	0.236749	4.0	29.5	39.5	20.6	13.1	1.2					0.0	0.0
0.592245	0.256742	4.0	26.0	40.4	20.4	13.0	1.1					0.0	0.0
0.516471	0.221852	4.0	27.1	40.0	20.6	13.1	1.2					0.0	0.0
0.556730	0.239146	4.0	29.5	39.5	20.6	13.1	1.2					0.0	0.0

c_air_no2	c_air_o3	c_hwn_no2	c_hwn_o3	c_hwn_pm1	c_hwn_pm2	c_hwn_ec	achtg_no2	achtg_o3	achtg_pm1	achtg_pm2	achtg_ec	aacht_no2	aacht_o3
0.0	0.0	1.5	-0.4	0.1	0.1	0.0	25.7	40.3	20.5	13.0	1.1	25.7	40.3
0.0	0.0	1.7	-0.5	0.1	0.1	0.1	24.4	40.7	20.2	12.8	1.1	24.4	40.7
0.0	0.0	1.1	-0.3	0.1	0.1	0.0	24.9	40.7	20.3	12.9	1.1	24.9	40.7
0.0	0.0	1.1	-0.3	0.1	0.1	0.0	28.4	39.8	20.5	13.0	1.1	28.4	39.8
0.0	0.0	1.1	-0.3	0.1	0.1	0.0	24.9	40.7	20.3	12.9	1.1	24.9	40.7
0.0	0.0	1.5	-0.4	0.1	0.1	0.0	25.7	40.3	20.5	13.0	1.1	25.7	40.3
0.0	0.0	1.1	-0.3	0.1	0.1	0.0	28.4	39.8	20.5	13.0	1.1	28.4	39.8

aacht_pm1	aacht_pm2	geomet_wkt
20.5	13.0	POINT(136748.005111749 454835.250570869)
20.2	12.8	POINT(137095.33591181 454856.236443728)
20.3	12.9	POINT(137228.314610472 455085.089043864)
20.5	13.0	POINT(136628.101191132 455198.086757328)
20.3	12.9	POINT(137303.641608963 455168.59933502)
20.5	13.0	POINT(136710.121531806 454991.429660309)
20.5	13.0	POINT(136678.01865967 455092.579425573)